

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Meditationum evangelicarum volumen tripartitum

Creidius, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

Exegesis

[urn:nbn:de:bsz:31-122776](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-122776)

I. Est Infantis Circumcisio.

II. Nominis impositio. J.J.

EXEGESIS.

Non immeritò Christus vocatur τέλος νόμος εἰς δικαιοσύνην παντὶ τῷ πιστεύοντι, Rom. 10. v. 4. quia nostri loco se subiecit, & obedientiâ suâ tam activâ quàm passivâ omnem justitiam ejus implevit, Matth. 5. v. 17. id quod actus circumcisionis, quem Lucas describit in Evangelio, ubertim docet. Tria autem circa illum actum notanda veniunt.

1. *Temporis integritas*, quando circumcisio illa facta sit, nimirum octavo die à natiuitate Christi, juxta præceptum Domini, Gen. 17. v. 12. quod præcisè observandum erat, licet octavus dies in Sabbathum inciderit, Joh. 7. v. 22.

Nos agnoscimus inde summam Dei φιλανθρωπίαν, & benevolentiam, quod ante octavum diem circumcisionem non instituit perficiendam, ut imbecillitati recens natorum pusillorum parceret. Nam dolorosa erat circumcisio, Gen. 34. v. 15. Si verò ante octavum diem mortuus est infans circumcisionem non assecutus, salutem tamen ipsius nihil obfuit, sed absque circumcisioe salvatus est. Ubi enim nulla lex, ibi nulla prævaricatio legis, Rom. 4. v. 15. ut exemplum filii Davidis testatur, qui septimo die vitæ suæ moriebatur, & tamen David de salute ipsius nihil quicquam dubitat, 2. Sam. 12. v. 23.

2. *Persona dignitas*, quæ est puer ille admirabilis Dei & Maræ filius. Causæ igitur ponderandæ sunt, cur legi circumcisionis se subjecerit, cum sit Dominus legis, Marc. 2. v. 28. impollutus & segregatus à peccatoribus, Ebr. 7. v. 26. & ita fœdere circumcisio-

nis non indigebat. Sed ipse erat angelus fœderis, Mal. 3. v. 1. Circumcisus tamen est propter sequentes causas, quarum

1. *Fidei firmamentum*. Ut ostenderet, se in veritate carnem assumpsisse, contra Manichæum & omnes, qui dicunt, in specie ipsum apparuisse, verba sunt Epiphani.

2. *Humilitatis documentum*. Licet enim sit Deus super omnia benedictus in secula, Rom. 9. v. 5. quem angeli adorant, & qui omnia portat verbo virtutis suæ, Ebr. 1. v. 3. 6. Legi tamen circumcisionis se subiecit in nostram instructionem, ut sine ulla tergiversatione ordinationibus divinis pareamus, quantumvis rationi nostræ viles & ridiculæ videantur. Confessio enim & magnificentia opus ejus, Pl. 111. v. 3.

3. *Legis complementum*. Qui enim circumcisionem in carne admittit, debitor est universæ legis faciendæ, Gal. 5. v. 3. Quandoquidem ergò Christus per se legi nequaquam subjectus erat, nostri tamen gratiâ factus est legi obnoxius, ut nos qui sub lege eramus, nec tamen, quia infirmabatur per carnem, Rom. 8. v. 3. implere poteramus, à lege redimeret, ut adoptionem reciperemus, Gal. 4. v. 4. 5.

4. *Amoris argumentum*, quod declaratur exemplo Sichem, Genes. 34. v. 19.

3. *Circumcisionis qualitas*. Duplex aliàs in Scripturis circumcisio prædicatur: Corporalis & Spiritualis. Corporalis ad Judæos tantum; Spiritualis verò ad Judæos & Christianos pertinet. De Corporali circumcisioe agitur in Evangelio. Quia enim Christus ex semine Abraham & David natus erat, Gen. 22. v. 18. 2. Sam. 7. v. 12. Circumcisionem etiam in carne suscipere voluit, ne Judæis ansam aliquam ipsum rejiciendi præberet, ut rursus testatur Epiphani-

phanus, sed eo ipso circumcisionem abrogavit, quæ duratura erat ad tempus *δι' ὀφθ. αἰῶν*, Ebr. 9. v. 10. Sicut enim is qui thesaurum in agro abscondit, signum certum loco apponit, thesauro verò ablato, signum etiam tollit: Ita quoque Deus noster, cum pretiosissimum thesaurum mundi Salvatorem in Abrahamæ posteris absconditum servaret, apposuit ei signum circumcisionis. Veniente autem temporis plenitudine, quæ Christus Salvator in carne exhibitus est, signum etiam thesauri, circumcisionem videlicet, abrogare voluit. Mutato enim testamento, Ebr. 8. v. 7. Jer. 31. v. 31. Sigilla etiam mutata sunt, dum circumcisioni baptismum Christus novi Testamenti mediator substituit, Col. 2. v. 11.

Spiritualis autem Circumcisio in vigore suo adhuc permanet, de qua Moses Deut. 10. v. 16. Jer. 4. v. 4. Christus, Matth. 18. v. 8. & Paulus, Rom. 2. v. 28. 29. hinc pii dicuntur circumcisi, non manufactâ, sed Christi circumcisione, in expoliatione corporis peccatorum sita, Col. 2. v. 11. Atque hæc est illa Spiritualis circumcisio, quam sub initium novi anni instituere debemus, ut puro corde, ore, oculis, auribus, manibus, pedibus, &c. Deo serviamus, Eph. 4. v. 22. Notetur igitur ex Evangelio prælecto

1. *Tempus.* Octavo die statim circumciscus est puer Jesus: ita Spiritualis circumcisio non est differenda, Sir. 18. v. 22. Zipporæ exemplum vos terreat, Exod. 4. v. 24. Qui tardat converti, periculum facit animæ, quia mors non tardat, inquit Bernhardus.

2. *Modus.* Puer Jesus circumciscus est cultro ferreo, vel lapideo, Exod. 4. v. 25. Jos. 5. v. 3. vide Lutheri marginalia. Nos

cultrum Spiritus usurpemus, & membratim corpus peccati circumcidamus, ut moriatur vetus & exurgat novus homo, 2. Cor. 5. v. 17. tunc laus nostra erit ex Deo, & non ex hominibus, Rom. 2. v. 29.

3. *Effectus.* Sicut enim infantes Israelitarum per circumcisionem gratiam & salutem æternam consequabantur: Ita nos quoque per spiritualem circumcisionem, id est, per pœnitentiam à peccatis absolvimur, & in numerum filiorum Dei adoptamur, Ezech. 18. v. 21. seqq.

De Secundo.

Restat altera pars Evangelii, *de nominis impositione*, ubi tria iterum ponderanda occurrunt

1. *Nominis elegantia.* Nam vocatum est nomen ejus Jesus, inquit Evangelista, quod est

1. *Nomen peculiare*, soli Christo competens. Licet enim in V. T. aliis quoque personis assignatum inventatur, typi tamen duntaxat fuerunt Jesuli nostri, sicut omnia V. T. sacrificia, Col. 2. v. 17.

Josua Dux populi Israelitici, adumbravit officium ejus regiun, Ecclesiam defendendo, hostes vincendo, quietem & tranquillitatem comparando, ut facilis inter Josuam & Christum est comparatio.

Josua Sacerdos summus, qui populum Judaicum ex captivitate Babylonica in patriam reduxit & templum restauravit, Zach. 3. v. 1. Hagg. 1. v. 1. adumbravit officium ejus sacerdotale, cujus vi peccata nostra obtulit super lignum *ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ*, 1. Pet. 2. v. 24. & adhuc ad dextram Dei interpellat pro nobis, Rom. 8. v. 34.

Oseas Propheta ut & Siracides, adumbravit